

KVALITETSDEKLARATION

Prisindex i producent- och importled (PPI)

Ämnesområde

Priser och konsumtion

Statistikområde

Prisindex i producent- och importled

Produktkod

PR0301

Referenstid

2022 (månad, kvartal och år)

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall	8
2.2.5 Bearbetning	9
2.2.6 Modellantaganden	9
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	10
3 Aktualitet och punktlighet	10
3.1 Framställningstid	10
3.2 Frekvens	11
3.3 Punktlighet	11
4 Tillgänglighet och tydlighet	11
4.1 Tillgång till statistiken	11
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	11
4.3 Presentation	11
4.4 Dokumentation	11
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	12
5.1 Jämförbarhet över tid	12
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	12
5.3 Sam användbarhet i övrigt	12
5.4 Numerisk överensstämmelse	13
Allmänna uppgifter	13
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	13
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	13
C Bevarande och gallring	13
D Uppgiftsskyldighet	13
E EU-reglering och internationell rapportering	14
F Historik	14
G Kontaktuppgifter	14

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Den redovisade statistiken ger den genomsnittliga prisutvecklingen i producent- och importledet, totalt och för olika produkter som antingen säljs av svenska producenter (det första distributionsledet) eller köps från utländska leverantörer (det första inköpsledet).

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används huvudsakligen av;

- a) Statistiska centralbyrån (SCB) för omräkning av nominella belopp till belopp i fasta priser i Utrikeshandel med varor och annan ekonomisk statistik samt Nationalräkenskaper
- b) Riksbanken, Konjunkturinstitutet m.fl.: för ekonomisk analys, bl.a. som underlag för ekonomisk-politiska beslut
- c) Företag, kommuner och landsting: för prisreglering i långsiktiga avtal

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna är prisindex för produktgrupper på olika marknader. Med produkter avses både varor och tjänster, och produktgrupper kan bestå av antingen varor eller tjänster, eller bådadera.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen utgörs av alla transaktioner i den totala produktionen utförd av svenska producenter samt i den totala importen/införseln¹ för den svenska marknaden. Den avser de transaktioner som gjorts under referenstiden.

Målpopulationen avgränsas till de transaktioner som avser försäljning i producentledet, respektive köp i importledet, av produkter hänförliga till produktgrupper inom avdelningar enligt SPIN 2015², se Tabell 1. SPIN 2015 är en klassificering av produkter utifrån aktiviteter enligt Standard för svensk näringsgrensindelning, SNI 2007, och använder samma beteckningar för produkterna som SNI 2007 använder för motsvarande aktiviteter.

Import/införsel som görs av hushåll ingår egentligen i intressepopulationen men är exkluderat ur målpopulationen. Samma sak gäller för import/införsel av produkter för vidare export, dvs. produkter som inte konsumeras eller bearbetas i Sverige. Dessa exkluderas från import/införsel samt export/utförsel.

¹ Med import avses produkter som tas in från länder utanför EU. Införsel avser produkter som tas in från länder inom EU.

² Standard för svensk produktindelning efter näringsgren 2015.

Tabell 1. Översikt över avdelningar* av produktkoder, definierade i SPIN2015.

Avdelning	Benämning
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske
B	Utvinning av mineral
C	Tillverkning
D	Försörjning av el, gas, värme och kyla
E	Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering
G	Parti- och detaljhandel
H	Transport- och magasineringstjänster
I	Hotell- och restaurangtjänster
J	Informations- och kommunikationstjänster
K	Finans- och försäkringstjänster
L	Fastighetstjänster
M	Tjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
N	Uthyrnings-, fastighetsservice och resetjänster
R	Tjänster avseende kultur, nöje och fritid
S	Andra tjänster

**Varje avdelning kan delas in i huvudgrupper, som i sin tur består av undergrupper, bestående av detaljgrupper. Den lägsta aggregeringsnivån av produktkoder inom varje avdelning är sju siffrergrupper.*

Observationsobjekten är enskilda transaktioner för motsvarande produkterbjudande med uppdelning på typ av marknad, dvs. export, import och den svenska marknaden. Ett produkterbjudande är den kombination av företag och produkt som ska prismätas.

Målobjekten överensstämmer med observationsobjekten.

Uppgiftskällor är i huvudsak företag och myndigheter (fortsättningsvis ska kallas *företag*).

1.2.2 Variabler

Observationsvariabeln, som det samlas in värden på, är *Pris* på en transaktion för ett produkterbjudande som ingår i urvalet. Priset skall avse genomsnittspriset för den månad prismätningen avser, och det ska rapporteras i handels-valutan (även om omräkning till svenska kronor accepteras). Detta för att i den mån det är möjligt kunna använda enhetlig valutakurs (Tullverkets kurser för avdelning A-E, Värdepappersstatistikens kurser för avdelning G-S, se tabell 1). För svensktillverkade produkter avses primärt priset *fritt fabrik* vid försäljning på hemmamarknaden, respektive *free on board* (f.o.b.) vid försäljning utanför Sverige. För importpriser avses primärt *cost, insurance, freight* (c.i.f.). Moms, tullar och andra skatter ingår inte.

Målvariabeln är priset i svenska kronor, och den härleds ur observationsvariabeln genom omräkningen med hjälp av enhetlig valutakurs, givet att omräkningen behövs.

Intressevariabeln är samma som målvariabeln.

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska måttet är ett kedjeindex av Laspeyres-typ (PPI) med ett fast basår och med årslänkar. Indexen publiceras med basår 2020 = 100. Indexen speglar i huvudsak utvecklingen av ett för perioden genomsnittligt pris. Årsmedelindex är ovägda aritmetiska medeltal av periodernas index. För den fullständiga beskrivningen av indexkonstruktionen se avsnitt 2.7.2 i Statistikens framställning, www.scb.se/PR0301.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Prisindex beräknas för fem olika serier:

1. Hemmamarknadsprisindex, som är ett producentprisindex för den svenska marknaden och alltså anger prisutvecklingen på svensktillverkade produkter som säljs i Sverige.
2. Exportprisindex, som är ett producentprisindex för exportmarknaden och alltså anger prisutvecklingen på svensktillverkade produkter som förs ut ur Sverige.
3. Importprisindex, som alltså anger prisutvecklingen på produkter som förs in till Sverige.
4. Producentprisindex, som anger prisutvecklingen på svensktillverkade produkter totalt, och som erhålls genom en sammanvägning av hemmamarknadsprisindex och exportprisindex.
5. Prisindex för inhemsk tillgång, som anger prisutvecklingen på produkter som säljs i Sverige och som erhålls genom att sammanvägning av hemmamarknadsprisindex och importprisindex.

Indexen redovisas för var och en av serierna med fördelning på produktgrupper enligt SPIN 2015 (se Tabell 1). De fem marknaderna redovisas månadsvis för avdelningarna A-E, samt kvartalsvis för avdelningarna G-S. Redovisningens detaljeringsgrad skiljer sig mellan olika produktområden, beroende på deras ekonomiska betydelse samt antal uppgiftslämnande företag och graden av koncentration, som har betydelse vid sekretessprövningen. Den mest detaljerade redovisningen återfinns i Statistikdatabasen, där indexen för vissa produktområden redovisas t.o.m. 5-siffernivån (detaljgrupper).

1.2.5 Referenstider

Indexen beräknas primärt för månader för avdelning A-E och kvartal för avdelning G-S (se Tabell 1).

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den totala tillförlitligheten i undersökningen på aggregerad nivå bedöms som god, till följd av lågt bortfall, tillförlitliga urvalsramar samt en hög användning

av internationellt rekommenderade metoder. Osäkerheten ökar dock på lägre produktgruppsnivåer.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Under den här perioden förväntades (1) en ökning i övertäckning (framför allt pga. konkurser och restriktioner kring pandemin) samt (2) en högre andel av bortfallet bland uppgiftskällor, dvs. företag. Men de observerade nivåerna av bortfall och övertäckning under 2021 visade sig att inte skilja sig väsentligt från de motsvarande nivåerna observerade under 2019. Samma målstorheter och metoder, som användes innan pandemin bröts ut, har även använts under 2021.

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerhetskällan *Mätning* samt olika modellantaganden bedöms ge det största bidraget till den totala osäkerheten. Därefter bedöms mätningen av urvalet i stället för hela populationen vara den näst största osäkerhetskällan, speciellt för skattningar på lägre produktgruppsnivåer. Förutom urvals-osäkerheten är det inte möjligt att kvantifiera osäkerheten kopplad till de övriga osäkerhetskällorna.

2.2.1 Urval

Varje år dras ett urval av produkterbjudande, där varje produkterbjudande svarar mot en kombination av företag (identifierat med organisationsnummer) produkt, och marknad. Ett urvalsobjekt kan ha två olika statustyper, dragen med säkerhet eller dragen med sannolikhet. Objekt med stora transaktionsvärden dras med säkerhet och plockas sedan bort ur ramen. Därefter dras ett sannolikhetsurval, ett så kallat PPS-urval bland resterande objekt och därmed kan urvalsosäkerheten beräknas.

Sammanfattningsvis bedöms urvalsosäkerheten vara relativt låg för skattningar på högre produktgruppsnivåer, medan för skattningar på lägre produktgruppsnivåer bedöms den vara något större.

2.2.2 Ramtäckning

Brister i täckningen kan leda till undertäckning och/eller övertäckning. Undertäckning innebär att vissa objekt i den population man vill undersöka saknas i urvalsramen.

Övertäckning förekommer om objekt som inte tillhör målpopulationen ingår i ramen. Definitionen av övertäckningen inkluderar tre fall, som vart och ett leder till att inget pris på produkterbjudande kan observeras: (1) företaget i fråga är inaktivt, till exempel företaget har gått i konkurs, (2) företaget är aktivt, men produkten i fråga har utgått, och (3) företaget är aktivt, produkten har inte utgått, men den har inte sålts eller köpts av företaget i fråga. Att Fall 3 uppstår kan bero på att vissa produkter inte är helt standardiserade, vilket gör det omöjligt att följa dem från period till period. Det som görs är att skapa en typprodukt för företaget där hänsyn tas till olika faktorer som skulle påverka produktens pris om den hade sålts. Se vidare 2.2.6 Modellantaganden.

Notera att eftersom urvalet dras en gång om året bestäms övertäckningen på årsbasis. Med andra ord, bland alla produkterbjudanden i urvalet identifierar man endast de produkterbjudanden som uppfyller definitionen av övertäckningen under hela referensåret.

Ramunderlagen till PPI och tjänsteprisindex (TPI) kommer från andra undersökningar på SCB; Industrins varuproduktion (IVP), Företagens ekonomi (FEK), Utrikeshandel med varor (UHV) och Utrikeshandel med tjänster (UHT). Bortfallet i dessa undersökningar är lågt, och de observationer där mätningar saknas fylls värden ibland annat med hjälp av modellberäkningar. Det finns heller ingen systematik i ramosäkerheten så att det skulle vara större eller mindre inom något visst stratum.

UHV har en viss övertäckning p.g.a. att produkter importeras till Sverige och sedan exporteras utan någon ytterligare förädling. Det ger inte bara en övertäckning i ramarna för importprisindex och exportprisindex, utan också en undertäckning i hemmamarknadsprisindex, eftersom det finns en risk att för mycket av produktionen räknas som export. Dessa typer av transaktioner rensas i så stor grad som möjligt bort innan viktberäkningar påbörjas.

Vid urvalsdragning för PPI används de senast tillgängliga versionerna av ramunderlagen, som vid införandet är två år gamla.

För att inte belasta mindre företag används också en cut-off vilken gör att företag med omsättning under 10 miljoner SEK inom urvalsstratumet inte kan bli dragna.

Osäkerhetskällan ramtäckning torde som helhet ge ett litet bidrag till osäkerheten.

2.2.3 Mätning

Mätning sker en gång per referensperiod och produkterbjudande, och förväntas avse mätperiodens genomsnittliga transaktionspris.

För mätning används främst det webbaserade statistiska insamlingsverktyget SIV som är standard på SCB. Den absoluta majoriteten av uppgiftslämnarna lämnar pris via denna lösning. Ett mindre antal uppgiftslämnare lämnar pris via e-post eller på pappersblankett. Se avsnitt 2.3 i Statistikens framställning 2020 för mer information om mätinstrument.

Mätosäkerheten uppstår då en lämnad uppgift inte överensstämmer med det "sanna" värdet enligt variabelns definition. Det finns en mängd skäl till att det kan bli så, exempelvis när blankettfrågan inte passar ihop med uppgiftskällans bokföring, frågan är tvetydigt formulerad, då personer har bristande minne, uppgiftslämnare kan vara slarviga, mätmetoder kan vara behäftade med brister, m.m. Brister i mätningen bidrar naturligtvis till osäkerheten i statistiken, och kan göra det på ett systematiskt sätt (medförande skevhet) eller ett tillfälligt sätt (som inte leder till skevhet).

Ett exempel på felaktig inmatning vid rapporteringen är användningen av listpriser. I första hand ska det genomsnittliga verkliga transaktionspriset rapporteras men i vissa fall rapporteras ändå listpriser, vilket riskerar att ge en felaktig bild av prisutvecklingen. Skillnaden mellan listpriser och transaktionspriser är eventuella rabatter som utgår till kunderna. En högre rabatt ska ses som ett lägre pris. Transferpriser/internpriser som inte speglar ett marknadspris kan utgöra en annan osäkerhetskälla.

Felaktig inmatning uppstår även när valda specifikationer inte lyckas specificera produkten i tillräcklig utsträckning, så att inte endast den rena

prisändringen visas i indexförändringen. Detta kan komma till uttryck i en felaktigt volatil prisutveckling, men också i ett långsiktig systematiskt fel p.g.a. förändringar i produkters kvalitet över tid.

I många produktgrupper är det svårt att hitta representativa produkter att följa över tiden och istället används tidsbaserade metoder. Till exempel prismäts timpriset för en juridisk konsult ofta istället för hanteringen av ett faktiskt ärende. Ett problem med mätning av timpriser är att de medför en skevhet i prisindex vid produktivitetsutveckling. Om den juridiska konsulten i exemplet ovan blir mer effektiv och hinner med fler ärenden under en timme syns inte detta då enbart timtaxan noteras. Tidsbaserade mätmetoder används främst inom SPIN 69, 70 och 71.

Ännu ett mätfel kan uppstå när det uppmätta priset också beskriver kvalitetsförändringar för produkten i fråga. För att säkerställa att endast en verklig prisförändring återspeglas i indexet används olika metoder som möjliggör eliminering av prisförändringar på grund av kvalitetsförändringar i produkter (en beskrivning av metoderna som används i PPI och tillhörande antaganden Avsnitt 2.2.6).

Ytterligare ett möjligt mätfel uppstår när man mäter icke-jämförbara produkter. Detta händer när nya modifierade produkter ersätter de som mätts under tidigare perioder. För att säkerställa att indexet återspeglar endast den genuina prisförändringen används olika metoder för kvalitetsvärdering, som gör det möjligt att eliminera prisförändringar på grund av förändrad kvalitet på produkter. Metoderna beskrivs i handboken som producerats av Internationella valutafonden (IMF, kapitel 7 <https://www.imf.org/external/pubs/ft/ppi/2010/manual/ppi.pdf>). I den svenska PPI är de vanligaste metoderna enkel kvantitetsjustering, justering med hjälp av en expert och överlappning (såvida inte uttrycklig bedömning kan göras). Eftersom justeringar av pris för kvalitetsförändringar utförs bedöms effekten av denna typ av mätfel på statistikens tillförlitlighet vara liten (för en kort beskrivning av antagandena förknippade med de ovannämnda metoderna, se avsnitt 2.2.6).

Sammanfattningsvis bedöms det totala bidraget för olika typer av mätfel till den totala osäkerheten i statistiken vara betydande.

2.2.4 Bortfall

Det föreligger skyldighet enligt lag för valda företag att lämna prisuppgifter. Trots detta observeras bortfall varje mätmånad. Andelen av företag i urvalet 2021, som inte lämnat in priset på *alla* produkterbjudande som de förknippas med (så kallade objektbortfall med avseende på företag), varierade mellan 10% och 14%, med den största andelen i juni. Andelen av företag i urvalet, som lämnat in priset på alla utom några produkterbjudande som de förknippas med (så kallade partiellt bortfall med avseende på företag), var c:a 4% varje månad under 2021.

I termer av produkterbjudande, som väljs med på förhand bestämda urvalssannolikheter, beräknas viktade bortfallsandelar för två grupper av avdelningar från Tabell 1. För avdelningarna A-E, var viktade månatliga bortfallsandelar under 2021 c:a 4 -7%, förutom i juni och juli då det var mycket högre än någonsin tidigare. Då var det 11,5% respektive 9%. För den andra

grupp, som inkluderar avdelningarna G-S, varierade viktade kvartalsvisa bortfallsandelar mellan 8% och 15%. Fokuserar man på årliga bortfallsandelar över alla avdelningarna var inte bortfallet av produkterbjudande under 2021 avsevärt större än under 2020. Jämför 6,5% observerat under 2021 med 4,9% observerat under 2020.

För att kunna beräkna skattningar av prisindex, kompenseras bortfallet genom att imputera priset på uteblivna transaktioner. För detta ändamål används oftast medelvärdesimputering, där prisutvecklingen den senaste perioden för ett lämpligt aggregat används för att estimerar en prisutveckling. Detta gäller även i de fall när ingen försäljning eller import förekommit under mät månaden.

Eftersom (1) svarsfrekvensen hos företag är hög, och (2) bortfallet kompenseras via imputeringar, bedöms den sammanlagda effekten av bortfallet på statistiken vara relativt liten.

2.2.5 Bearbetning

Produktionssystemet Pi09 har utvecklats för att utföra merparten av beräkningarna i PPI. Kvalitetssäkring av dataprogram och IT-system genomförs och risken för brister i bearbetningsprocessen är därför liten.

Samtliga insamlade prisuppgifter granskas på mikronivå och på makronivå. Prisnoteringar med mycket stor förändring eller med stor effekt på totalresultatet tas ut på en särskild lista för extra prövning. Vid oklarheter kontaktas uppgiftslämnaren.

Denna osäkerhetskälla torde ge ett mindre bidrag till den totala osäkerheten.

2.2.6 Modellantaganden

Beräkningar av PPI involverar många antaganden. Ett av dem gäller transaktioner hos företag med omsättning under cutoff-gränsen. Man antar att dessa transaktioner har samma prisutveckling som de undersökta objekten.

Vidare, när standardiserade produkter inte finns så går priset inte att följa från period till period. Detta innebär att prisestimeringen inte kan baseras på verkliga transaktionspriser. Då används i vissa fall modellprismätning där SCB tillsammans med uppgiftslämnaren konstruerar en standardprodukt för företaget. Denna procedur utförs inte nödvändigtvis varje tidsperiod men är av sådant slag att uppgiftslämnaren kan göra en uppskattning av vad produkten hade kostat om den faktiskt hade utförts.

Som betonas i avsnitt 2.2.3 används tidsbaserade metoder när det är svårt att hitta representativa produkter att övervaka över tiden. Metoden skiljer sig från övriga metoder genom att priset på den slutgiltigt levererade produkten inte identifieras. Istället mäts priset för tiden som använt för att slutföra produkten. En svårighet med denna prismätningss metod är att produktiviteten kan komma att förändras. Fördelen med tidsbaserade metoder är att underlaget ofta är lätt för uppgiftslämnaren att ta fram.

För att kompensera för bortfall används metoden medelvärdesimputering. Metoden är den internationellt rekommenderade metoden, och den antar att det imputerade priset är den genomsnittliga prisutvecklingen för minst tre objekt inom samma aggregat under den senaste perioden.

Som nämnts i Sek. 2.2.3, olika antaganden görs även vid tillämpningen av metoderna för kvalitetsbedömning. Speciellt gäller det metoderna kopplade till det hedoniska tillvägagångssättet och metoden för överlappning. Den senare metoden förutsätter helt enkelt att den nya produkten har samma prisutveckling som den gamla som ersattes med den nya produkten. De hedoniska metoderna är mer sofistikerade i den meningen att de involverar flera antaganden av både statistisk och ämnesrelaterad karaktär. Den senare typen av antaganden kräver en god ämneskunskap om alla viktiga egenskaper hos produkten i fråga som kan påverka priset, även om den nya produkten endast kan skilja sig från den gamla med en eller två egenskaper. Slutligen är antaganden, som görs av experter vid kvalitetsjusteringar, är varken explicita eller gemensamma för alla experter. Istället baseras dessa antaganden enbart på subjektiva bedömningar, vilket gör det mycket svårt att utvärdera hur detta tillvägagångssätt bidrar till den totala osäkerheten i statistiken.

I de fall priser rapporteras i utländsk valuta används Tullverkets växelkurser för att räkna om till svenska kronor. Skälet till att denna metod används i stället för till exempel Riksbankens genomsnittskurser är att främja indexets användbarhet som deflator för utrikeshandelsstatistikens skattningar av export och importvärden i löpande priser. Totalt lämnas c:a 50 % av samtliga exportprisuppgifter och c:a 60 % av samtliga importprisuppgifter i utländsk valuta, medan övriga priser är i svenska kronor.

Då uppgiftslämnaren själv räknar om prisuppgifter från främmande valuta till svenska kronor förekommer att valutasäkrade eller förutbestämda kurser används. Detta kan då leda till att indexet inte återspeglar aktuella värden på den svenska kronan.

Denna osäkerhetskälla torde ge ett väsentligt bidrag till osäkerheten.

Sammanfattningsvis bedöms det att olika modellantaganden tillsammans bidrar avsevärt till den totala osäkerheten i uppskattningarna av PPI, fastän det är svårt att utvärdera den individuella effekten av varje antagande.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Statistiken är slutlig vid publiceringstillfället.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Följande redovisningsgrupper publiceras ca 25 dagar efter mätperiodens slut:

6. Hemmamarknadsprisindex
7. Exportprisindex
8. Importprisindex
9. Producentprisindex
10. Prisindex för inhemsk tillgång

Producentprisindex för tjänster publiceras ca 40 dagar efter mätperiodens slut.

Samma framställningstid gäller för årsvisa publiceringar.

3.2 Frekvens

Priser för transaktioner för nedanstående redovisningsgrupper samlas in och index för dessa publiceras månadsvis:

11. Hemmamarknadsprisindex
12. Exportprisindex
13. Importprisindex
14. Producentprisindex
15. Prisindex för inhemsk tillgång

Producentprisindex för tjänster samlas in och publiceras kvartalsvis.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras klockan 08.00 den dag som anges i den kalenderårsvisa publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken görs tillgänglig via statistiknyheter och via Statistikdatabasen på SCB:s webbplats. Vissa förändringstal (avseende export-, import- och producentprisindex) läggs ut elektroniskt i Ekonomisk snabbstatistik i samband med publiceringen. Den mest detaljerade publiceringen görs i Statistikdatabasen, där i många fall indexserier ned till undergruppsnivån, publiceras. Inom vissa varuområden kan mer detaljerade indexserier beställas.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Specialbearbetningar kan utföras på beställning. Se hemsidan för mer information: www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/priser-och-konsumtion/prisindex-i-producent-och-importled/prisindex-i-producent-och-importled-ppi/produktrelaterat/Fordjupad-information/skraddarsydd-statistik

Primärmaterial finns tillgängligt och kan efter särskild prövning och avidentifiering nyttjas för forskningsändamål.

4.3 Presentation

Nyckeltal för Sverige (dvs. Producentprisindex, Importprisindex, Exportprisindex, Hemmamarknadsindex, Prisindex för inhemsk tillgång samt Tjänsteprisindex, presenterade i stycke 1.2.4) presenteras och förklaras på www.scb.se. Så även alla resultat i tabellform och i diagram.

4.4 Dokumentation

För mer dokumentation se fliken Dokumentation på www.scb.se/PR0301.

Det finns en speciell, av International Monetary Fund (IMF) standardiserad dokumentation, över PPI. Den är tillgänglig på IMF:s webbplats www.imf.org/external/pubs/ft/ppi/2010/manual/ppi.pdf.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

Som förklarats i avsnitt 2.1, hade pandemin av covid-19 under 2021 inte påverkat undersökningen PPI i den meningen att samma målstorheter, metoder och antaganden, som användes innan pandemin bröts ut, användes även under 2020. Detta innebär att jämförbarheten antingen över tid eller mellan grupper inte har påverkats. Pandemin påverkade inte heller sammanvändbarhet av PPI.

5.1 Jämförbarhet över tid

Från och med publiceringen av januariindex för 2017 (28 februari 2017) gick PPI över till produktnomenklaturen SPIN 2015. Skillnaderna mellan SPIN 2015 och SPIN 2007 är väldigt små. Indextal enligt SPIN 2007 beräknas parallellt t.o.m. december 2018, och finns tillgängliga i Statistikdatabasen.

Indextal enligt SPIN 2002 med 1990 som bas finns i Statistikdatabasen till och med 2009. Indextal enligt Prod-SNI 97 finns tillbakaräknad för perioden 1990-94, baserat på vägningstal som speglar produktionens och utrikeshandelns sammansättning under 1993. För tidigare index, t.o.m. december 1994, har urvalsallokering och viktberäkningar samt redovisning baserats på en produktindelning enligt en äldre näringsgrensindelning, SNI 69. Den serien redovisades med referensåret 1968=100. Skillnaderna mellan denna och Prod-SNI 97 är betydande. Det rekommenderas att man om möjligt använder den gamla serien för tid före 1995. Vid kedjning rekommenderas att länkningen görs vid december 1994.

Byte av varunomenklatur har gjorts dels för mätåret 1988, från CCCN- till HS-nomenklaturen, dels för mätåret 1998 från HS- till KN-nomenklaturen. Dessa förändringar påverkar inte den publicerade indelningen, men de har försvårat viktberäkningarna.

Index t.o.m. 1979 beräknades som ett fastbastindex, vilket innebär att någon årlig uppdatering av vikterna inte gjordes.

Jämförbarheten över tid tillbaka till 1990 är god. Jämförbarheten ännu längre tillbaka i tiden är låg.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

PPI beräknar den genomsnittliga prisutvecklingen med samma indexformel för alla undergrupper som ingår i undersökningen. Prisutvecklingen är därför fullt möjlig att jämföra mellan produktgrupper.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Klassifikationen SPIN 2015 som används är jämförbar med den europeiska produktklassifikationen CPA 2.1. Detta möjliggör jämförande av prisutvecklingen både för produktgrupper och för PPI totalt mellan europeiska länder.

En viktig användning av PPI är omräkning av belopp i löpande priser till värde i fasta priser, inom nationalräkenskapssystemet, utrikeshandelsstatistiken och annan ekonomisk statistik. De avgränsningar och standarder som används överensstämmer ganska väl. Den kortperiodiska ekonomiska statistiken är emellertid inte fördelad på produktgrupper varför fastprisberäkningen där blir något mer schablonmässig.

Jämförelser med prisutvecklingen för konsumentpriser (Konsumentprisindex, KPI) är av flera skäl svåra, exempelvis för att skatter hanteras olika samt att vägningstal skiljer sig åt. Dessutom finns metodmässiga skillnader mellan de två statistikprodukterna, exempelvis kan kvalitetsvärderingar göras efter olika metoder.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Publicerade värden är alla indextal och sammanvägda aggregerade värden av dessa. Inga brister finns i den numeriska överensstämmelsen mellan dessa statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken utgör officiell statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § [offentlighets- och sekretesslagen \(2009:400\)](#).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Ett gallringsbeslut finns, med stöd av Riksarkivets gallringsbeslut RA-MS 1998:7 (med ändringar t.o.m. 2006:57), om att blanketter kan gallras efter två år.

Uppgifterna som lämnas skyddas i enlighet med 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid publicering kommer inga enskilda uppgiftslämnare eller dess information att kunna identifieras.

Det slutliga observationsregistret sparas i SCBs interna databaser enligt bevarandebeslut RA-MS 2019:63.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt [lagen \(2001:99\) om den officiella statistiken, förordningen \(2001:100\) om den officiella statistiken](#) samt SCB:s föreskrifter ([SCB-FS 2021:39](#)).

E EU-reglering och internationell rapportering

Reglering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2152 av den 27 november 2019 om europeisk företagsstatistik och om upphävande av tio rättsakter på området företagsstatistik, i dess ursprungliga lydelse..

SCB rapporterar index för olika produktgrupper till Eurostat. Detta sker i samband med publicering. Övrig internationell rapportering sker via e-post-formulär som skickas till olika internationella organisationer.

F Historik

Prisindexserier med indelning på grova produktgrupper finns beräknade från år 1860. Från och med år 1920 redovisades månadsvis partiprisindex med en mer fast struktur och finare produktgruppsindelning än tidigare. Sin moderna utformning fick statistiken år 1963, då en mer systematiserad internationell branschnomenklatur infördes.

Då produktionen av tjänster har fått allt större betydelse i svensk ekonomi växte också behovet av bra prisstatistik på detta område. Under mitten av 1990-talet startade utvecklingen av Producentprisindex för tjänster (TPI) med index för lokalyror, hotelltjänster och inrikes flygresor. Därefter har TPI för allt fler produktgrupper utvecklats och utvecklas fortfarande.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Prisindex i producent- och importled (PPI)
E-post	ppi@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)